

FKK-bevillinger til teologi og religionsvidenskab efterår 2005 - juni 2010

Nedenfor følger forskellige beregninger, oplysninger og overvejelser om Forskningsrådet for Kultur og Kommunikations (FKK) bevillinger til projekter, der i større eller mindre grad involverer religion. Det angår perioden efterår 2005 - juni 2010.

Oplysningerne er for de allerflestes vedkommende kopieret fra Forsknings- og Innovationsstyrelsens hjemmeside, se <http://www.fi.dk/raad-og-udvalg/det-frie-forskningsraad/faglige-raad/kultur-og-kommunikation/bevillingsoversigter-fkk>.

Philippe Provencal & Jens-André P. Herbener

Indholdsfortegnelse

- 1) Diverse beregninger, oplysninger og overvejelser

- 2) FKK-bevillinger til de religionsvidenskabelige afdelinger i Danmark efterår 2005 - juni 2010

- 3) FKK-bevillinger til de teologiske afdelinger i Danmark efterår 2005 - juni 2010

- 4) FKK-bevillinger, der involverer religion, men som er givet til folk uden for religionsvidenskab og teologi, efterår 2005 - juni 2010

- 5) Forkortelser

1) Diverse beregninger, oplysninger og overvejelser

FKK har i perioden efterår 2005 - juni 2010 givet i alt ca. 71 bevillinger til projekter m.v., hvori religion i større eller mindre grad indgår. Dette tal kan diskuteres – om det skal sættes lidt højere eller lavere, vil der givet være forskellige opfattelser af. Bl.a. giver de korte projektbeskrivelser ikke i alle tilfælde præcise oplysninger om religionens rolle i projektet.

Herunder:

a) FKK har givet 14 bevillinger til personer, der efter bevillingen – og ofte tillige før – har ansættelse på en af de religionsvidenskabelige afdelinger i Danmark. Disse 14 bevillinger er alt i alt på 16.137.820 kr.

7 af disse 14 bevillinger angår helt eller delvist Bibelen og / eller kristendom. Disse 7 bevillinger er i alt på 9.419.520 kr.

b) FKK har givet 21 bevillinger til personer, der efter bevillingen – og ofte tillige før – har ansættelse på en af de teologiske afdelinger i Danmark.

21 af disse 21 bevillinger angår helt eller delvist Bibelen og / eller kristendom. Disse 21 bevillinger er alt i alt på 29.671.614 kr.

c) Med andre ord: Der er givet 35 bevillinger i alt til personer på religionsvidenskab og teologi. Disse 35 bevillinger er alt i alt på 45.809.434 kr. Teologi har altså fået små dobbelt så mange penge som religionsvidenskab fra efterår 2005 til sommer 2010.

28 ud af disse 35 bevillinger angår helt eller delvist Bibelen og / eller kristendom. Disse 28 bevillinger (9.419.520 + 29.671.614) er alt i alt på 39.091.134 kr. Dvs. ca. 85 procent af FKK-pengene til teologi og religionsvidenskab er gået til projekter, der helt eller delvist angår Bibelen og / eller kristendom.

d) Af bevillingerne til religionsvidenskab er der 4 bevillinger, der helt eller delvist angår islam. Af disse er der én bevilling, der tillige angår kristendom.

I FKK, der indtil 2005 hed Statens Humanistiske Forskningsråd (SHF), er der udpeget ét rådsmedlem, der anses for særligt kvalificeret og dermed også for særligt ansvarlig for fagene religionsvidenskab og teologi. Igennem de sidste 33 år – længere tilbage har vi ikke oplysninger – har der udelukkende siddet forskere fra det ene fagområde (teologi), aldrig det andet (religionsvidenskab). Det drejer sig konkret om følgende:

1977-1985: Professor, dr.theol. Eduard Nielsen, Det Teologiske Fakultet, København

1985-1990: Docent, dr.theol. Anne Marie Aagaard, Det Teologiske Fakultet, Århus

1990-1996: Lektor / professor, dr.theol. Kirsten Nielsen, Det Teologiske Fakultet, Århus

1996-1999: Lektor, dr.theol. Lauge Olaf Nielsen, Det Teologiske Fakultet, København

2000-2003: Professor, dr.theol. Arne Grøn, Det Teologiske Fakultet, København

2003-2009: Professor, dr.theol. Viggo Mortensen, Det Teologiske Fakultet, Århus

2009-: Professor, dr.phil. et dr.theol. Troels Engberg-Pedersen, Det Teologiske Fakultet, København.

Siden Troels Engberg-Pedersen er trådt til som FKK-medlem i 2009, har FKK indtil videre givet små 10 millioner kr. til personer med ansættelse på teologi¹, men kun knap 250.000 kr. til personer med ansættelse på religionsvidenskab.² Man skal dog kigge godt efter for at konstatere, at det forholder sig således, for den store teologiske pengesluger gemmer sig under følgende på Forsknings- og Innovationsstyrelsens hjemmeside:

---

¹ Bjørn Rabjerg, Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet, 1.988.000 kr. (novembertildeling 2009); Anna Vind, Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet, 7.434.000 kr. (junitildeling 2010); Niels Henrik Gregersen / Dansk Teologisk Tidsskrift, Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet, 100.000 kr. (junitildeling 2010).

² Catharina Raudvere, Afdeling for Religionsvidenskab, Københavns Universitet, 79.200 kr. (novembertildeling 2009); Britt Istoft Catiani, Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier, Syddansk Universitet, 79.200 kr. (junitildeling 2010); Anders Klostergaard Petersen / Religionsvidenskabeligt Tidsskrift, Afdeling for Religionsvidenskab, Aarhus Universitet, 90.000 kr. (junitildeling 2010).

Projekttitle: In-visibility. Visibility and Transcendence in Religion, Art and Ethics.

Bevillingsmodtager: Anna Vind, KU

Bevilget beløb: kr 7.434.000

Projektbeskrivelse: Projektet gennemtænker og aktualiserer i historisk synkront og systematisk diakront perspektiv (u)synlighed i religion, kunst og etik og forsøger hermed at etablere en ramme for et fagligt nybrud med både intradisciplinær, tværfaglig og samfundsmæssig relevans.

Noget mere fyldestgørende og præcise oplysninger finder man på Det Teologiske Fakultets hjemmeside under Københavns Universitet, se http://www.teol.ku.dk/nyheder/anna_vind_projekt.

Hvem er det, der afgør, hvem der skal sidde i FKK med særligt ansvar for teologi og religionsvidenskab? Det er videnskabsministeren (eller tilsvarende) på baggrund af en indstilling fra FKK. Som FKKs sekretariat har oplyst i en email af 2. juni 2010:

”Når rådet laver en indstilling til udpegning af nye medlemmer til ministeren sker det på baggrund af de indstillinger der er modtaget (efter åbent opslag). Rådet vurderer og drøfter de indkomne forslag og de indstilledes kvalifikationer til at varetage området teologi og religionsvidenskab. Det er dermed rådet, der lavet en faglig vurdering og på den baggrund laver en indstilling til ministeren. Svaret er derfor, at rådet ved hver enkelt indstilling har truffet en faglig afgørelse.”

Det er med andre ord rådet – og det vil sige FKKs rådsmedlemmer – der afgør, hvem der skal indstilles til ministeren som medlem af FKK. Teologerne i SHF / FKK har øjensynligt altså i mange år været med til at bestemme, hvem der skal afløse dem som rådsmedlemmer, ikke mindst i kraft af, at de er blevet opfattet som eksperter i religionsfaglige anliggender. Rent bortset fra spørgsmålet, om religionsvidenskab har foreslået nogle kandidater, er det et system, der rummer fortrinlige muligheder for at opretholde sig selv. Det er naturligvis problematisk.

Når nye medlemmer af FKK (såvel som de andre faglige råd i Det Frie Forskningsråd) skal indstilles, bør der derfor være regler, der sikrer, at eksterne forskere inddrages som bedømmere. Der bør tillige være regler, der sikrer, at forskellige fagområder ikke udelukkende varetages af en forsker fra ét af dem. Det bør rimeligvis gå på skift.

2) RELIGIONSVIDENSKAB

FKK-bevillinger til de religionsvidenskabelige afdelinger i Danmark efterår 2005 - juni 2010

Borup, Jørn

Afdeling for Religionsvidenskab,
Aarhus Universitet
Vietnameserne i Danmark;
religiøsitet, migration og
integration
1.213.500

K

Petersen, Tage

Afdeling for religionsvidenskab
Københavns Universitet
Nag Hammadi Kodeks III: Et
gnostisk håndskrift mellem teologi
og praksis
1.208.020

Sørensen, Jesper

Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier
Syddansk Universitet
En undersøgelse af menneskets
kognitive dispositioners betydning
for rituel adfærd, samt hvorledes
rituel adfærd er forbundet til
religiøse betydningssystemer
678.600

I

Larsen, John Møller

Afdeling for Religionsvidenskab
Aarhus Universitet
Islamismens tidlige udvikling i lyset
af europæisk civilisationskritik
1.118.000

K

Olsen, Nanna Liv Elkjær

Afdeling for Religionsvidenskab
Københavns Universitet
From Logos to Silence: Mystical
Theologies of Late Antiquity
1.575.000

K

Reeh, Niels

Afdeling for Religionsvidenskab,
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier,
Københavns Universitet
Religion, stat og skole i Danmark fra 1975 til i dag - den danske folkeskoles religionsundervisning i
en globaliseret verden
1.318.000

Schjødt, Jens Peter

Afdeling for Religionsvidenskab
Det Teologiske Fakultet,
Aarhus Universitet
Myth and Memory in Old Norse
Culture. 20. + 21. november 2008
39.000 kr.

K og I

Titel: Mellem konservativ reaktion og religiøs innovation. Religiøse intellektuelle i Central- og Sydøsteuropa om fællesskab, autenticitet og nation.

Bevillingshaver: Professor, fil dr Catharina Raudvere,
Afdeling for Religionsvidenskab
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet
Beløb: 2.278.000 kr.

Projektbeskrivelse: Dette projekt har til hensigt gennem tre case studies og en afsluttende international workshop at analysere forholdet mellem nationalisme og religion i den offentlige debat i Polen, Grækenland og Bosnien-Herzegovina. Projektet er regionalt afgrænset til Central- og Sydøsteuropa, dels for at indkredse katolske, ortodokse og muslimske aspekter af europæisk kulturdebat, dels for at analysere, hvordan religiøse ledere og institutioner, som tidligere har været del af progressive demokratiseringskræfter, nu er udprægede traditionalister, værdikonservative – og nationalister.

I

Titel: Islam, muslims and Danish schools

Bevillingshaver: Dr.phil., ph.d., lektor Mark John Robert Sedgwick,
Afdeling for Religionsvidenskab

Aarhus Universitet

Beløb: 3.500.000 kr.

Formål: Projektet undersøger, hvilke konsekvenser tilstedeværelsen af muslimske elever i folkeskolen har for denne, samt hvilke konsekvenser mødet med folkeskolen har for islam i Danmark. Projektet vil undersøge, hvordan muslimske forældre navigerer i forhold til de udfordringer og begrænsninger, som skolen lægger på deres og børnenes religion, og hvordan de nyfortolker religiøs praksis og religiøse dogmer.

K

Titel: Når kristendommen mister sit greb: Individ og sekularisering i Danmark

Bevillingshaver: Forskningsassistent, ph.d. Peter Lüchau,
Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier,

Syddansk Universitet

Beløb: 1.482.300 kr.

Formål: Religionsforskningen har de sidste 100 år fokuseret meget på sekularisering. Der har været utallige studier af, hvordan folk går mindre i kirken og sjældnere tror på Gud. Det har bl.a. været vigtigt, fordi man har antaget, at troende mennesker har særlige værdier. Efterhånden som færre tror på Gud, vil fx traditionel moral, børneopdragelse og nationalfølelse svækkes. Det spørgsmål, som ikke er blevet stillet, er, om også betydningen af at tro har ændret sig i takt med sekulariseringen. Projektet vil forsøge at komme ind bag ved sekulariseringen og undersøge, om der bag den faldende kirkegang og tro på Gud gemmer sig en langt mere betydningsfuld forandring.

K

Projekttitel: **Folkekirkekristendom i det senmoderne menneskes liv: Kristendom som forklaring og tolkning i danskeres livshistorier**

Bevillingsmodtager: Ph.d.-stipendiat Iben Egekvist Krogsdal,
Det Teologiske Fakultet, Afd. for religionsvidenskab,

Aarhus Universitet

Bevilget beløb: 1.479.000 kr.

Projektbeskrivelse: Dette projekt vil tage den almindelige danskers kristne tro og trospraksis op til grundig, kvalitativ undersøgelse. Der findes kun sparsom forskning i, hvordan den folkekirkelige kristendom bliver forstået og brugt til at skabe mening af det enkelte folkekirkemedlem. Til trods for at kristendommen målt i medlemstal står stærkt i Danmark, ved vi påfaldende lidt om, hvordan, hvornår og i hvilken grad almindelige danskere helt konkret tolker, eller måske ikke længere tolker, kristendommen ind i deres eget livsperspektiv.

I

Projekttitel: **Islam and Nation Formation in the Middle East National Identity Politics in Comparative Perspectives Conference IV: "The Uses of History and the Politics of Memory**

Bevillingsmodtager: Catharina Raudvere

Institution: Afdeling for Religionsvidenskab, Københavns Universitet, Institut for Tværkulturelle og

Regionale Studier

Bevilget beløb: kr 79.200,00

K

Titel: **Kætteri, magi og naturfilosofi. Forestillingsverdener i middelalderen og renæssance, 1400-1650**

Bevillingsmodtager: Britt Istoft Catiani

Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier,
Syddansk Universitet

Bevilget beløb: kr 79.200

Titel: **Religionsvidenskabeligt Tidsskrift årg. 2010/2011/2012**

Bevillingsmodtager: Anders Klostergaard Petersen

Afdeling for Religionsvidenskab,
Aarhus Universitet

Bevilget beløb: kr 90.000

3) TEOLOGI

FKK-bevillinger til de teologiske afdelinger i Danmark efterår 2005 - juni 2010

K

Forskerskoleleder

Nørager, Troels: et ph.d.-stipendium til:

Forskerskolen Teologi &

Religionsvidenskab 1.700.000

Nygård, Kamille

Det Teologiske Fakultet

Aarhus Universitet

Kanon som erindringsfigur. En

systematisk refleksion over den

kristne kanondannelses normative struktur

K

Bruun, Lars Kjær

Det Teologiske Fakultet

Københavns Universitet

Thinking Biblically? Memory and Counter-Memory of the Bible in Nietzsche's Critique of Christian Culture

1.250.201

K

Holm, Bo Kristian

Det Teologiske Fakultet

Aarhus Universitet

Reformatrisk teologi - reception og

transformation 1.500.000

K

Jacobsen, Anders-Christian

Lund

Det Teologiske Fakultet

Aarhus Universitet

Religion som normsætter. Kampen

om religiøse tekster i antikken 1.500.000

K

Pilgaard, Aage

Det Teologiske Fakultet,
Aarhus Universitet
Kommentar til Markusevangeliet
40.000 kr.

K

Projekttitel: Tro og ontologi. En undersøgelse af luthersk teologis ontologiske dimension på baggrund af finsk Lutherforskning og Oswald Bayer med udblik til den sene Løgstrup.

Ph.d.-stipendiat: Konstitueret sognepræst, cand.theol. Bo Bergholt Grymer,
Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet
Beløb: 1.550.000 kr.
Forskerskole: Ph.d.-skolen Teologi og Religionsvidenskab v. Troels Nørager

K

Titel: Polemik om jødiske og kristne teksters proveniens, 2. - 4. århundrede

Bevillingshaver: Videnskabelig assistent, ph.d. Jakob Carl Frederik Engberg,
Teologisk Fakultet, Aarhus Universitet
Beløb: 650.000 kr.

Projektbeskrivelse: Kristendommen udsprang af jødedom, og de første kristne følte sig forpligtet på jødiske hellige tekster. Efterhånden som de kristne skrev egne tekster opstod en række debatter om, hvem der havde skrevet hvilke tekster og hvornår. Projektet undersøger de forskellige typer af argumenter, der indgik i disse debatter, og den rolle de spillede i datidens konflikt mellem religiøse grupper.

K

Titel: Socialetikken mellem universalitet og specificitet. En studie i den teologiske socialetik's identitetsbestemmelse med særlig vægtlægning på Dietrich Bonhoeffer's etik.

Bevillingshaver: Lektor, ph.d. Ulrik B. Nissen,
Det teologiske Fakultet, Aarhus Universitet
Beløb: 384.000 kr.

Projektbeskrivelse: Projektets tese er, at en adækvat socialetik i et nutidigt multikulturelt samfund må fastholde en samtidig universel gyldighed og identitetsspecificitet. For den teologiske etik er Dietrich Bonhoeffer's etik et bud på en sådan samtidig enhed og differens. Projektet tilstræber at udfolde denne side af Bonhoeffer's etik med samtidig inddragelse af nyere teologiske og filosofiske etiske teorier. Målet med projektet er herigennem at bidrage med et aktuelt teologisk bud på grundlaget for en socialetik, hvor det universelle og specifikke gensidigt bekræftes.

K

Projekttitel: International Society of Religion, Literature and Culture's 14th Conference: Breaking the Norms - Reception, Transformation and Transgression in 17.-19. October 2008

Bevillingsmodtager: Nielsen, Kirsten

Institution: Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet
Bevilget beløb: kr 60.000,00

K

Projektstitel: **Time and Eternity in the Theology of Icon**

Bevillingsmodtager: Cvetkovic, Vladimir

Institution: Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet

Bevilget beløb: kr 1.486.000,00

Projektbeskrivelse: This research will explore how the concepts of time and eternity are employed in the Byzantine iconographic tradition and will correlate them with the main streams of the Byzantine philosophy of time.

K

Projektstitel: **Reformation theology - reception and transformation**

Bevillingsmodtager: Holm, Bo Kristian

Institution: Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet

Bevilget beløb: kr 50.000

K

Titel: Gammel Testamente som kulturel erindring - mellem historie, politik og religion

Bevillingshaver: Pernille Carstens, Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet

Beløb: 5.237.500 kr.

Formål: Hensigten med dette projekt er at undersøge, hvordan erindring er et fundamentalt instrument i dannelsen af kulturel, religiøs, etnisk eller national identitet i Det Gamle Testamente. Projektets vigtigste redskab vil være interdisciplinært perspektiv, som trækker på relevante studier af det østlige middelhavsområde i antikken. En undersøgelse af 'kulturel erindring' i den gammeltestamentlige kulturkreds og rekonstruktion af fortid gennem en række medier, giver os mulighed for at forstå Det Gamle Testamente som en 'kulturel erindring'. I løbet af projektperioden 2009-2011 afholdes tre internationale konferencer med følgende fokus: Ethnoscape - mythoscape, Memory making - the centre and the margin of Cultural memory - Between history, politics and religion.

K

Titel: Sakramente og metafor: En kritisk tolkning af begrebet realpræsens i lyset af moderne sprogfilosofiske og hermeneutiske teorier

Bevillingshaver: Cand.theol. Nete Helene Enggaard

Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet

Beløb: 1.750.000 kr.

Forskerskole: Forskeruddannelsesprogrammet Religion og Samfund v/Erik Reenberg Sand

Formål: Projektet vil i lyset af moderne sprogfilosofi og hermeneutik forsøge at reaktualisere Luthers sproglige nyansatser i en nutidssvarende og metafysikkritisk teologisk metaforologi.

K

Titel: Charismatic Practice and Catholic Parish Life - An Anthropological and Theological Study of Renewal and Institution in Guatemala

Bevillingshaver: Liturgisk sekretær, cand.theol. Jakob Egeris Thorsen

Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet

Beløb: 1.750.000 kr.

Forskerskole: Forskeruddannelsesprogrammet i Teologi og Religionsvidenskab v/Troels Nørager

Formål: Projektet vil undersøge, hvordan den Katolske Karismatiske Fornyelse bliver integreret i den katolske kirke i Guatemala, og hvordan denne proces påvirker både karismatikerne og den katolske kirke som helhed.

K

Projektstitel: **Netværk for historisk religionsforskning**

Bevillingsmodtager: Per Ingesman,

Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet

Bevilget beløb: 1.000.513 kr.

K

Projektstitel: **Church and Mission in a Multireligious Third Millenium**

Bevillingsmodtager: Peter Lodberg,

Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet

Bevilget beløb: 79.200 kr.

K

Projektstitel: **Teologisk og metafysiske forudsætninger for Løgstrups tænkning. En filosofisk analyse.**

Bevillingsmodtager: Bjørn Rabjerg

Institution: Aarhus Universitet, Det Teologiske Fakultet

Bevilget beløb: kr 1.988.000,00

Projektbeskrivelse: Projektet er en filosofisk, systematisk læsning af Løgstrups forfatterskab med henblik på at afklare forholdet mellem fænomenologi, metafysik og teologi i Løgstrups tænkning. Denne læsning vil ikke kun være gavnlig for Løgstrup-forskningen, hvor forholdet mellem hans fænomenologi og hans teologiske og metafysiske forudsætninger er uafklaret, men også i samfundsrelateret sammenhæng. Løgstrups grundopfattelse, at religion er en tydning af fællesmenneskelige erfaringer, indebærer nemlig, at religion kan diskuteres på rationelt grundlag.

K

Projektstitel: **Invention, rewriting, usurpation: discursive fights over religious traditions in antiquity**

Bevillingsmodtager: Anders-Christian Lund Jacobsen

Institution: Aarhus Universitet, Det Teologiske Fakultet

Bevilget beløb: kr 79.200,00

K

Projekttitle: **"Her går det godt" - en analyse af sent gammeltestamentelige, apokryfe og pseudepigrafiske tekster, hvor hovedtendensen er positiv overfor integration i diasporasamfundet**

Bevillingsmodtager: Else Holt

Institution: Aarhus Universitet Afd.f. Gammel og Ny Testamente, Det Teologiske Fakultet

Bevilget beløb: kr 83.000,00

K

Projekttitle: **In-visibility. Visibility and Transcendence in Religion, Art and Ethics.**

Bevillingsmodtager: Anna Vind,

Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet

Bevilget beløb: kr 7.434.000

Projektbeskrivelse: Projektet gennemtænker og aktualiserer i historisk synkront og systematisk diakront perspektiv (u)synlighed i religion, kunst og etik og forsøger hermed at etablere en ramme for et fagligt nybrud med både intradisciplinær, tværfaglig og samfundsmæssig relevans.

K

Titel: **Dansk Teologisk Tidsskrift årg.: 2010/2011/2012**

Bevillingsmodtager:

Det Teologiske Fakultet, Århus Universitet

Niels Henrik Gregersen

Bevilget beløb: kr 100.000

4) UDEN FOR RELIGIONSVIDENSKAB OG TEOLOGI

FKK-bevillinger, der involverer religion, men som er givet til folk uden for religionsvidenskab og teologi, efterår 2005 - juni 2010

Engelhardt, Juliane

Saxo-instituttet
Københavns Universitet
Religiøse vækkelser, sociale reformer og videnskabelig kultur i den danske helstat 1660-1830 1.144.400

Hoffmann, Thomas Jøhnk

Carsten Niebuhr Afdelingen
Københavns Universitet
Den kognitive Koran - Koranens metaforik i lyset af den kognitive semantik
1.204.400

Jensen, Janus Møller

Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse
Syddansk Universitet
Scandinavia and the Holy War: Crusade in Literature, Liturgy, and Politics, 1100-1650 1.247.100

Brudholm, Thomas

Dansk Institut for Internationale Studier
Crimes Crying Out to Heaven? A Philosophical Exploration of the Religious in Responses to Mass Atrocity 1.250.400

Ihle, Annette Haaber

Carsten Niebuhr-afdelingen
Københavns Universitet

Kan en god muslimsk skoleelev
blive en kompetent og loyal
medborger? - Danske privatskoler
for muslimske elever 348.000

Lindhardt, Martin

Center for Afrika

Københavns Universitet

Global forces, local voices. A comparative study of charismatic Christianity in Chile and Tanzania

1.195.746

Louw, Maria Elisabeth

Afdeling for Antropologi og Etnografi

Aarhus Universitet

Når det Guddommelige finder sted: En antropologisk undersøgelse af esoteriske erfaringer,
hverdagsmoral og politik i Usbekistan

1.038.636

Nielsen, Bent

Asien-Afdelingen

Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier

Københavns Universitet

The Continuity of the Changes - Traditionel Chinese Philosophy in Post-Deng China

1.277.332

Andersen, Lars

Aalborg Universitet

Mellem 'Det moderne gennembrud'

og kristendommen: Harald

Westergaard (1853-1936) 1.301.984

Appel, Charlotte Roskilde Universitetscenter

Sognepræsters horisonter og

handlingsrum efter reformationen

(Danmark ca. 1580-1720) 1.623.000

Forskarskoleleder **Thunø,**

Mette: Et ph.d.-stipendium til:

Ph.d.-ansøgninger fra

Forskarskoleuddannelsesprogram

for Moderne

Tværkulturelle og Regionale

Studier: Sprog, Religion og
Samfund 1.600.000

Elling, Rasmus Christian

Persisk
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier
Københavns Universitet
Den islamiske republik og Irans
etniske grupper
1.600.000 kr.

Jensen, Pernille B

Carsten Niebuhr-Afdelingen
Københavns Universitet
A ritual feast or just another meal? -
A study af the faunal remanis from
C-Group and Pangrave
1.575.000 kr.

Schülke, Almut

Forsknings- og Formidlingsafdelingen, Danmarks Oldtid, Nationalmuseet
Sakral eller profan? Steder i skiftende perspektiv. En kontekstuel analyse af megalitanlæg og
mosefund fra tragtbægerkulturen 3900-2800 f.kr.
636.000 kr.

Stewart, Jon

Søren Kierkegaard
Forskningscenteret ved
Københavns Universitet
Heiberg's Contingency Regarded from
the Point of View of Logic and Other
Texts
25.000 kr.

Mikkelsen, Flemming

Institut for Tværkulturelle og
Regionale Studier,
Københavns Universitet
Transnational solidaritet under
forandring. Indvandrernes sociale,
religiøse og politiske mobilisering i
Danmark 1965-2006 i et internationalt
perspektiv"

40.000 kr.

Projekttitle: Religionens plads i offentligheden. En undersøgelse af den offentlige debats legitime grænser.

Ph.d.-stipendiat: Cand.scient.pol. Signe Kjær Jørgensen,
Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Københavns Universitet

Beløb: 1.550.000 kr.

Forskerskole: Forskerskolen for Medier, Kommunikation og Medier v. Poul Erik Nielsen

Titel: Islam i europæisk litteratur

Bevillingshaver: Professor, mag.art. Peter Madsen, Institut for Kunst- og Kulturvidenskab,
Københavns Universitet

Beløb: 3.300.000 kr.

Projektbeskrivelse: Europæernes billede af sig selv har lige siden korstogenes tid været præget af vores forestillinger om den islamisk prægede verden. Fjendskab såvel som tiltrækning, skræmmebilleder såvel som ønskefantasier knyttet til den islamiske verden har således spillet en betydelig rolle i europæisk selvforståelse, fra det politiske til det personlige felt. Litteraturen har udgjort et privilegeret felt for udfoldelsen og spillet med i vores forestillinger om Islam. Formålet med nærværende forskningsprojekt er at undersøge islamiske kulturers rolle i europæisk litteratur fra korstogenes tid til det 20. århundrede med henblik på at forstå betydningen for europæisk identitetsdannelse.

Titel: Self, Identity and Reflexive Cognition in Kierkegaard's Thought

Bevillingshaver: Dr. Patrick Stokes, School of Philosophy, the University of Melbourne,
Søren Kierkegaard Forskningscenteret

Beløb: 1.276.000 kr.

Projektbeskrivelse: Projektet undersøger selvets ontologi, særligt hos Søren Kierkegaard. Opfattelsen af selvet, som vi finder hos Kierkegaard, får en dybere betydning for vores filosofiske debat, når vi sætter dette op mod nutidige opfattelser af selvet. Projektet søger derfor at berige ikke blot Kierkegaardforskningen, men også den analytiske filosofis diskussion om selvet. Projektet vil mere specifikt tage udgangspunkt i spørgsmålet om personlig identitet, således som det er forstået i analytisk filosofi.

Projekttitle: Language and Liberation: Translating Buddhism for the 21st Century

Bevillingsmodtager: Doctor, Andreas

Institution: Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Aarhus Universitet

Bevilget beløb: kr 1.463.000,00

Projektbeskrivelse: Projektet præsenterer centrale elementer i den moderne overførsel af buddhismen til vesten og forsøger at frembringe en dybere og mere nuanceret forståelse af de bredere sociale, politiske og religiøse processer, der udfoldes i mødet mellem forskelligartede kulturer og trosretninger.

Projektstitel: Fra djævlebesættelse til psykisk sygdom. En kulturhistorisk analyse af sekulariseringen gennem tidens forståelse af de besatte og de gale, 1615-1792

Bevillingsmodtager: Kallestrup, Louise Nyholm

Institution: Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse, Syddansk Universitet

Bevilget beløb: kr 1.499.000,00

Projektbeskrivelse: Blandt lærde eksisterede i det 17. og 18. århundrede to opfattelser af årsagen til galskab; en religiøs, hvor den gale blev anset for besat af djævelen, og en medicinsk, hvor galskaben blev anset for en sygdom i kroppen. Projektet undersøger disse ændringer i tidens opfattelser af besættelser og galskab.

Projektstitel: Constructing religious identities. Space and texts in the pagan and early Christian Near East, AD 100-400

Bevillingsmodtager: Raja, Rubina

Institution: Inst.f. Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Aarhus Universitet

Bevilget beløb: kr 50.000

Titel: Buddhism and modernity: Global dynamics of transmission and translation

Bevillingshaver: Lektor, postdoc, ph.d. Martijn van Beek, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Møesgård, Aarhus Universitet

Beløb: 5.500.000 kr.

Formål: Projektet undersøger forestillinger og praksis vedrørende transmission og oversættelse af buddhistiske idéer, institutioner, praksis og materiel kultur mellem asiatiske og euro-amerikanske, herunder danske, kontekster. Fokus er på de globale processer, netværk og vekselvirkninger, som fører til nye former, betydninger og sammenhænge for buddhisme i Asien og i Vesten.

Titel: Dominicans in Dacia - The role of Friars Preachers in medieval Scandinavian Society

Bevillingshaver: Ph.d. Johnny Grandjean Gøgsig Jakobsen

Department of Scandinavian Research, University of Copenhagen

Beløb: 1.510.000 kr.

Formål: Projektet vil ud fra en systematisk registrering og analyse af alt bevaret, publiceret kildemateriale, der omtaler Dominikanerordenen i Norden, belyse og tolke konventernes dagligdags rolle og betydning for det samfund, de indgik i. Undersøgelsen omfatter hele Norden (inkl. Tallinn i Estland), der i middelalderen udgjorde en provins i Dominikanerordenen kaldet Dacia. Dertil er det en grundlæggende idé i projektet, at de nordiske iagttagelser skal sammenlignes med tilsvarende studier fra det øvrige Nordeuropa.

Titel: Den glemte kanon: Aurelius Augustinus og den retoriske tradition

Bevillingshaver: Lektor, cand.mag. et art., ph.d. Hanne Roer, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Københavns Universitet

Beløb: 550.000 kr.

Formål: Projektet har til formål at eftervise den augustinske tradition i vestlig retorik. Afhandlingen skal afdække denne glemte kanon af relativt upågtede retoriske traktater i kristendommens tjeneste og tillige give et udblik over den praksis, som de både betinger og afspejler. Arbejdet skal munde ud i en disputats, der med udgangspunkt i Augustins retoriske

værker, læst i lyset af hans Om Gudsstaten og Bekendelser, eftersporer denne tradition hos de kristne apologeter Notker Labeo, Ugucione da Pisa, Melancton, Nicolas Caussin, Fenelon, John Henry Newman og Kenneth Burke.

Titel: Erfaring, subjektivitet og religion - et studie i krydsfeltet mellem fænomenologi og religionsfilosofi

Bevillingshaver: Lektor, cand.teol., ph.d. Henrik Vase Frandsen, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet

Beløb: 420.000 kr.

Formål: I centrum for projektet står erfaringsbegrebet: På den ene side handler det om erfaringen af verden, af det fremmede og af den anden. På den anden side handler det om erfaringen af sig selv som identitet, men også som påvirkelig, erfaring af sig selv som både aktiv og dødelig, kort sagt som fri og endelig. Projektets ambition er at give forståelse af den religiøse verdens erfaring, hvilket samtidig indbefatter en diskussion af, hvad det vil sige at være.

Titel: Islamisk bibelkritik mellem polemik, teologi og rationalitet: hvorfor og hvordan læser muslimerne Den Jødiske Bibel?

Bevillingshaver: Videnskabelig assistent Joshua Abdallah Sabih, Institut for tværkulturelle og regionale studier, Carsten Niebuhr afd., Københavns Universitet

Beløb: 540.000 kr.

Formål: Dette projekt sigter på at undersøge, hvorfor og hvordan muslimer læser Den Jødiske Bibel (Det Gamle Testamente). Islamisk bibelkritik har en lang historie bag sig. Overordnet kan denne tradition inddeles i tre faser: En koranisk, en middelalderlig og en moderne. Projektet vil demonstrere, hvor højt udviklet islamisk bibelkritik var og stadig er. Muslimernes kritik af såvel Det Gamle som Det Nye Testamente er underlagt forskellige funktioner, mål og metoder. Det er en af dette projekts hensigter at sondre mellem disse niveauer, for at vi bedre kan forstå muslimernes læsningsmodaliteter og strategier.

Titel: Religiøsitet og sekularitet i den moderne arabiske verden - en antropologisk analyse af kristne syrere

Bevillingshaver: Videnskabelig assistent, cand.scient.anth. Andreas Bandak

Beløb: 2.040.425 kr.

Forskerskole: Den Danske Forskerskole i Antropologi og Etnografi v/Ton Otto

Formål: Projektet vil anvende Damaskus som et prisme, der kan reflektere levede kristendomme inden for rammerne af en sekulær og autoritær nationalstat.

Titel: Immateriel kulturarv i det globaliserede Amazonas. Nyt fokus på asháninkasang og dans, trosforestillinger og kulturel mangfoldighed i det østlige Peru

Bevillingshaver: Ph.d. et mag.scient. Hanne Veber, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Afdeling for Indianske Sprog og Kulturer, Københavns Universitet

Beløb: 920.000 kr.

Formål: Forskningen har kun i begrænset omfang indfanget viden om dynamikken i de interkulturelle ændringsprocesser, som globaliseringen indebærer, herunder viden om hvordan sange, danse og trosforestillinger motiverer aktørerne, og om hvordan indiansk kultur aktiveres i

den globaliserede kontekst og medierer interaktionen med omverdenen. Gennem registrering og analyse af asháninka sange, danse og trosforestillinger i peruansk Amazonas skal projektet søge at udfylde dette 'hul' i forskningen.

Projekttitle: The Roman Catholic Church and nationalism in the Interwar Period: The Jesuit Order in Italy, Germany and Great Britain 1918-1939

Bevillingsmodtager: Ph.d. José David Lebovitch Dahl, Institut for Engelsk, Germansk og Romansk, Københavns Universitet

Bevilget beløb: 1.582.000 kr.

Projektbeskrivelse: The project addresses the problem of nationalism and of the connections between nationalism and religion. It will contribute to our present understanding of the variances of European nationalism, and to our knowledge of the relations of the Roman Catholic Church to the nationalist movements in the 20th century.

Projekttitle: On the edge of wilderness - nature, climate and ambiguous space in ancient religions

Bevillingsmodtager: Laura Feldt

Institution:

Centre for Canon and Identity Formation,

Københavns Universitet, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier

Bevilget beløb: kr 1.722.000,00

Projektbeskrivelse: Projektet undersøger tre oldtidsreligioners brug af vildmarken som kulturelt rum. Vildmarksforestillinger har præget kulturhistorien fra mesopotamiernes fortryllede skove, over israelitternes ørken med dens dæmoner, skorpioner og mirakler, til vildmarksromantik fra Thoreau til Tarzan. Vildmarksforestillinger spiller også i dag en vigtig rolle i klimadebatten - fra urskov til indlandsis. Formålet med projektet er at undersøge hvilke kulturelle funktioner vildmarksforestillinger har haft i tre store religiøse traditioner fra oldtiden, der har præget religionshistorien afgørende og som stadig spiller en rolle i forskellige former for religiøs, litterær og kulturel praksis: den mesopotamiske, den gammeltestamentlige, samt Qumranskrifterne. Projektet argumenterer for at vildmarken i disse religiøse traditioner er et flertydigt kulturelt rum, der kan være en arena både for paradisiske utopier og omvæltende katastrofer, og at det lægger op til brug i forandrings- og refleksionsprocesser.

Projekttitle: Sufism and Transnational Spirituality (SATS): Experience, Meaning, and Networks in the Global Rise of Islamic Mysticism

Bevillingsmodtager: Nils Ole Bubandt

Institution: Aarhus Universitet, Inst.f. Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

Bevilget beløb: kr. 5.536.000,00

Projektbeskrivelse: Forskningsprojektet vil undersøge den fornyede popularitet, som sufismen - islams esoteriske tradition - har opnået i de sidste 20-30 år, og som har tilladt fremvæksten af en lang række transnationale sufi-grupper, der forbinder Vesten og den muslimske verden i alternative, globale fællesskaber - selv midt i en krig mod terror. Mange af disse grupper er resultatet af de seneste årtiers migration, og projektets hypotese er, at deres popularitet er knyttet til den måde, hvorpå sufismen forbinder islamisk esoterisk filosofi med en vestligt-moderne spirituel søgen efter personlig livsindhold og betydning. I modsætning til konventionelle forestillinger om en radikal

modsatning imellem islam og det moderne er disse grupper paradoksale eksempler på, at modernitet og modernitetskritik smelter sammen på uventede måder i en global verden.

Projekttitel: Identitetsdannelse og kulturel selvrefleksion i oldegyptisk litteratur.

Bevillingsmodtager: Rana Salim

Institution:

Centre for Canon and Identity Formation,
Københavns Universitet, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier

Bevilget beløb: kr 1.916.000,00

Projektbeskrivelse: Projektet har til formål at undersøge den oldegyptiske litteratur, der strækker sig fra ca. 2000 f.v.t. og frem 200 e.v.t. og udgør en væsentlig del af menneskets ældste litterære beretninger; hvordan opfattede ægypterne sig selv og fremmede kulturer, hvordan blev fortællingerne benyttet til for eksempel propaganda og identitetsdannelse, og i hvilken grad blev der udøvet censur og selv-censur?

Projekttitel: Contesting Al-Qaida's Violent Action: An Analysis of the Current Salafi-Jihadi Debate on Jihadism.

Bevillingsmodtager: Anne Kirstine Waage Beck

Institution:

Arabisk, Københavns Universitet, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier

Bevilget beløb: kr 2.276.000,00

Projektbeskrivelse: The project explores the debate which currently takes place between the ideological leadership of Al-Qaida and a number of Salafi-Jihadis who previously supported the movement's use of violence. The project analyzes the debate as an internal contest within the militant movement.

Projekttitel: Kropsforestillinger i de gnostiske Nag Hammadi-tekster

Bevillingsmodtager: Rune Nyord

Institution:

Ægyptologi, Københavns Universitet, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier

Bevilget beløb: kr 1.011.000,00

Projektbeskrivelse: Projektets formål er at undersøge menneskekroppens rolle i de gnostiske Nag Hammadi-tekster. Teksterne udtrykker forskellige kristne grupperingers religiøse verdenssyn fra de første århundreder e.v.t. og har det til fælles, at de stod i modsætning til hovedstrømningerne i kristendommen, blandt andet i deres insisteren på, at frelse kun kunne opnås gennem erkendelse af, at mennesket grundlæggende er fremmed for verden, hvor det holdes fangen af onde eller blot uvidende overmenneskelige kræfter. Disse gnostikere beskrives ofte som opfyldt af et grundlæggende had til alt, hvad der hører denne verden til – ikke mindst menneskekroppen. Alligevel er deres tekster fulde af henvisninger til kroppen og dens dele, som bruges billedligt til at nærme sig den principielt uudsigelige virkelighed, der ligger uden for eller bagved verden.

Projekttitel: Muslim and Arab audiences' responses to new programming at Arab Television

Bevillingsmodtager: Ehab Galal

Institution: Københavns Universitet, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling

Bevilget beløb: kr 1.869.000,00

Projektbeskrivelse: Siden begyndelsen af 90'erne er der sket en eksplosiv vækst i antallet af arabiske satellit-kanaler, der i dag tæller ca. 450. Heriblandt er der ca. 45 såkaldte islamiske satellit-kanaler. Mens der findes en begyndende forskning om disse kanalers indhold og historie, er der stort set ingen viden om seervaner og om hvordan seerne har taget imod, påvirkes af og identificerer sig med disse kanaler. Fra politisk side er der ofte blevet sat lighedstegn mellem islamiske medier

Projekttitle: Islamisk antikreception: Sufismens forvandling mellem teocentrisme og antropocentrisme

Bevillingsmodtager: Saer El-Jaichi,

Forskerskole for Regionale Studier, Københavns Universitet

Bevilget beløb: kr 2.128.800

Projektbeskrivelse: Formålet med dette projekt er at undersøge forholdet mellem platonisk filosofi og islam i et litterær- og kulturhistorisk perspektiv med særlig henblik på en række dekanoniserede sufi-tekster, primært i Ibn Mansûr al-Hallâjs (858-922) forfatterskab.

5) Forkortelser

K: projektet angår helt eller delvist Bibelen og / eller kristendom

I: projektet angår helt eller delvist islam